

Bractwa pobożne,
stowarzyszenia i ruchy kościelne
w diecezji katowickiej
(1945–1989)

Ks. Damian Bednarski

Księgarnia św. Jacka
Katowice 2011

Studia i Materiały
Wydziału Teologicznego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Nr 60

Redaktor serii:
ks. Artur Malina

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS	7
INDICE DI CONTENUTO	9
WYKAZ SKRÓTÓW	11
WPROWADZENIE (abp Damian Zimoń)	13
WSTĘP	15
Rozdział I	
KATOLICY ZRZESZENI – PROBLEM SYSTEMATYZACJI	23
1. GENEZA BRACTW, STOWARZYSZEŃ I RUCHÓW KOŚCIELNYCH	23
1.1. Bractwa	25
1.2. Stowarzyszenia katolickie	27
1.3. Ruchy kościelne	32
1.4. Różnice między bractwem, stowarzyszeniem a ruchem	33
2. DUSZPASTERSTWO GRUPOWE I PROBLEM EKLEZJALNOŚCI ZRZESZEŃ KATOLICKICH	37
Rozdział II	
BRACTWA I STOWARZYSZENIA KOŚCIELNE W DIECEZJI KATOWICKIEJ W LATACH 1945–1949	41
1. DIECEZJA KATOWICKA – KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	41
2. STATUS PRAWNY ORGANIZACJI KATOLICKICH	49
3. KATOLICKIE ZWIĄZKI MŁODZIEŻOWE	57
3.1. Ruch sodalicyjny	58
3.2. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży	71
4. BRACTWA I INNE ZWIĄZKI POBOŻNE	71
4.1. Żywy Różaniec	72
4.2. Krucjata Eucharystyczna	73
4.3. Bractwa ku czci Najświętszego Serca Pana Jezusa	74
5. TRZECIE ZAKONY	75
5.1. Świecki Zakon Karmelitów Bosych	75
5.2. Franciszkański Zakon Świeckich	76
6. BRACTWA, STOWARZYSZENIA I TRZECIE ZAKONY W LATACH 1945–1949. PRÓBA BILANSU	77
7. PRAWO O STOWARZYSZENIACH Z SIERPNIĄ 1949 ROKU	84
8. REPRESJE WOBEC CZŁONKÓW KATOLICKICH STOWARZYSZEŃ	103
Rozdział III	
NOWE INICJATYWY W LATACH 1949–1965	111
1. TRZECIE ZAKONY, BRACTWA I STOWARZYSZENIA	111

2. PROPOZYCJE KS. FRANCISZKA BLACHNICKIEGO DOTYCZĄCE DUSZPASTERSKIEGO ZAANGAŻOWANIA ŚWIECKICH	120
2.1. Pierwsze oazy ministranckie	122
2.2. Zespół Niepokalanej	125
2.3. Działalność grup ministranckich w Rydułtowach	128
2.4. Krucjata Wstrzemięźliwości	130
3. DZIAŁANIA REPRESYJNE ORGANÓW BEZPIECZEŃSTWA PRL WOBEC BRACTW, STOWARZYSZEŃ I RUCHÓW KOŚCIELNYCH	148
Rozdział IV	
W OKRESIE ODNOWY SOBOROWEJ (1965–1989)	163
1. SOBÓR WATYKAŃSKI II O ROLI ŚWIECKICH W KOŚCIELE	163
2. ZAGADNIENIE APOSTOLSTWA ŚWIECKICH W PRACACH I UCHWAŁACH I SYNODU DIECEZJI KATOWICKIEJ	166
3. BRACHTWA KOŚCIELNE PO SOBORZE WATYKAŃSKIM II	170
3.1. Żywy Różaniec	170
3.2. Franciszkański Zakon Świeckich	170
3.3. Świecki Zakon Karmelitów Bosych	173
3.4. Arcybractwo Straży Honorowej Najświętszego Serca Pana Jezusa	177
4. RUCH ŚWIATŁO-ŻYCIE	178
4.1. Rozwój ruchu oazowego w Polsce	178
4.2. Ruch Światło-Życie	183
4.3. Domowy Kościół	193
4.4. Organa bezpieczeństwa PRL wobec Ruchu Światło-Życie	201
5. RUCHY CHARYZMATYCZNE	219
5.1. Ruch Odnowy w Duchu Świętym	219
5.2. Neokatechumenat	232
6. INNE RUCHY ODNOWY KOŚCIELNEJ	235
6.1. Dzieci Maryi	235
6.2. Focolari	242
6.3. Legion Maryi	247
6.4. Inne ruchy	252
7. ZMIANA REGULACJI PRAWNEJ DOTYCZĄCEJ ZRZESZEŃ KOŚCIELNYCH W ROKU 1989	256
ZAKOŃCZENIE	263
BIBLIOGRAFIA	267
ANEKS	295
WYKAZ TABEL	314
INDEKS OSOBOWY	315
INDEKS MIEJSCOWY	325
SUMMARY	331
SOMMARIO	333

TABLE OF CONTENTS

INDICE DI CONTENUTO	9
INDEX OF ABBREVIATIONS	11
PREFACE (abp Damian Zimoń)	13
INTRODUCTION	15
Chapter I	
CATHOLICS ASSOCIATED – ISSUE OF SYSTEMATIZATION	23
1. GENESIS FRATERNITIES, ASSOCIATIONS AND CHURCH MOVEMENTS	23
1.1. Fraternities	25
1.2. Catholic associations	27
1.3. Church movements	32
1.4. Differences between a fraternity, an association and a movement	33
2. THE PRIESTHOOD OF GROUP AND PROBLEM OF ECCLESIALITY CATHOLIC ORGANIZATIONS	37
Chapter II	
FRATERNITIES AND ASSOCIATIONS IN KATOWICE DIOCESE BETWEEN 1945 AND 1949	41
1. KATOWICE DIOCESE – BRIEF HISTORY	41
2. LEGAL STATUS OF CATHOLIC ORGANIZATIONS	49
3. CATHOLIC YOUTH ORGANIZATIONS	57
3.1. The Marian Sodality	58
3.2. The Catholic Youth Association	71
4. FRATERNITY AND OTHER PIOUS ASSOCIATIONS	71
4.1. The Living Rosary	72
4.2. The Eucharistic Crusade	73
4.3. The brotherhood of the Sacred Heart of Jesus	74
5. THE SECULAR THIRD ORDER	75
5.1. The Third Order of Our Lady of Mount Carmel	75
5.2. The Third Order of St. Francis	76
6. FRATERNITIES AND ASSOCIATIONS IN KATOWICE DIOCESE BETWEEN 1945 AND 1949. THE TRIAL BALANCE	77
7. LAW ON ASSOCIATIONS OF AUGUST 1949	84
8. REPRESSION AGAINST MEMBERS OF CATHOLIC ASSOCIATIONS	103
Chapter III	
NEW INITIATIVES IN THE YEARS 1949–1965	111

1. THIRD ORDERS, FRATERNITIES AND ASSOCIATIONS	111
2. PROPOSALS FOR A FR. FRANCIS BLACHNICKI ON INVOLVEMENT OF THE LAITY IN PRIESTHOOD	120
2.1. First oasis of acolytes	122
2.2. The Team of Mary Immaculate	125
2.3. The activities of the apostolate in Rydułtowy	128
2.4. The Abstinence Crusade	130
3. REPRESSION BY THE SECURITY AUTHORITIES TO FRATERNITIES, ASSOCIATIONS AND CHURCH MOVEMENTS	148
 Rozdział IV	
DURING THE CONCILIAR RENEWAL	163
1. THE SECOND VATICAN COUNCIL ABOUT THE ROLE OF THE LAITY IN CATHOLIC CHURCH	163
2. ISSUE LAY APOSTOLATE IN THE WORK AND RESOLUTIONS THE FIRST SYNOD DIOCESE OF KATOWICE	166
3. FRATERNITIES CHURCH AFTER SECOND VATICAN COUNCIL	170
3.1. The Living Rosary	170
3.2. The Third Order of Our Lady of Mount Carmel	170
3.3. The Third Order of St. Francis	173
3.4. The Archconfraternity Sacred Heart of Jesus	177
4. THE LIGHT-LIFE MOVEMENT	178
4.1. Evolution the Light-Live Movement in Poland	178
4.2. The Light-Live Movement	183
4.3. The Domestic Church	193
4.4. Security Authorities to the Light-Live Movement	201
5. CHARISMATIC MOVEMENTS	219
5.1. The Catholic Charismatic Renewal Movement	219
5.2. The Neocatechumenate	232
6. OTHER MOVEMENTS OF CATHOLIC RENEWAL	235
6.1. The Children Of Mary	235
6.2. The Focolare	242
6.3. The Legion of Mary	247
6.4. Other movements	252
7. THE CHANGE IN THE LAW OF ECCLESIASTICAL ASSOCIATIONS IN 1989	256
CONCLUSION	263
BIBLIOGRAPHY	267
APPENDIX	295
LIST OF TABLES	314
INDEX OF PERSONS	315
INDEX OF PLACES	325
SUMMARY	331
SOMMARIO	333

INDICE DI CONTENUTO

INDICE DI ABBREVIAZIONI	11
PREFAZIONE (arc Damian Zimoń)	13
INTRODUZIONE	15
Capitolo I	
I CATTOLICI ASSOCIATI – PROBLEMA DI CLASSIFICAZIONE	23
1. ORIGINE DI FRATERNITÀ, DELLE ASSOCIAZIONI E DEI MOVIMENTI ECCLESIALI	23
1.1. Fraternità	25
1.2. Associazioni cattoliche	27
1.3. I movimenti ecclesiali	32
1.4. Differenze tra fraternità, associazione e movimento ecclesiale	33
2. ATTIVITÀ PASTORALE DI GRUPPO E IL PROBLEMA DELL’ECCLESIALITÀ DI ASSOCIAZIONI CATTOLICHE	37
Capitolo II	
FRATERNITÀ E ASSOCIAZIONI ECCLESIALI NELLA DIOCESI DI KATOWICE NEGLI ANNI 1945–1949	41
1. DIOCESI DI KATOWICE – BREVE SOMMARIO STORICO	41
2. LO STATUS GIURIDICO DELLE ORGANIZZAZIONI CATTOLICHE	49
3. ASSOCIAZIONI GIOVANILI CATTOLICHE	57
3.1. Sodalizio	58
3.2. Associazione Cattolica Giovani	71
4. FRATERNITÀ E ALTRE ASSOCIAZIONI RELIGIOSE	71
4.1. Rosario Vivente	72
4.2. Crociata Eucaristica	73
4.3. Confraternità del Sacro Cuore di Gesù	74
5. LE TERZI ORDINI	75
5.1. Ordine Secolare Carmelitani Scali	75
5.2. Ordine Francescano Secolare	76
6. FRATERNITÀ, ASSOCIAZIONI E LE TERZI ORDINI NEGLI ANNI 1945–1949. PROVA DI SINTETIZZARE	77
7. LEGGE SULLE ASSOCIAZIONI DI AGOSTO 1949	84
8. REPRESSIONI CONTRO I MEMBRI DI ASSOCIAZIONI CATTOLICHE ...	103
Capitolo III	
NUOVE INIZIATIVE PER NEGLI ANNI 1949–1965	111

1. LE TERZI ORDINI, FRATERNITÀ E ASSOCIAZIONI	111
2. PROPOSTE DI FR. FRANCISZEK BLACHNICKI SU COINVOLGIMENTO DEI LAICI IN ATTIVITÀ PASTORALE	120
2.1. Prime oasi per chiarichetti	122
2.2. Il gruppo di Maria Immacolata	125
2.3. Attività dei gruppi apostolici a Rydułtowy	128
2.4. Crociata dei Astinenza	130
3. ATTIVITÀ REPRESSIVE DELLA POLIZIA SEGRETA ESISTENTE NELLA REPUBBLICA POPOLARE DI POLONIA CONTRO FRATERNITÀ, ASSOCIAZIONI E MOVIMENTI ECCLESIALI	148
Capitolo IV	
DURANTE IL RINNOVAMENTO CONCILIARE (1965–1989)	163
1. CONCILIO VATICANO II SUL RUOLO DEI LAICI NELLA CHIESA	163
2. LA QUESTIONE DELL'APOSTOLATO DEI LAICI NELL'ATTIVITÀ E DELIBERE DEL SINODO DELLA DIOCESI DI KATOWICE	166
3. FRATERNITÀ ECCLESIALI DOPO IL CONCILIO VATICANO II	170
3.1. Rosario Vivente	170
3.2. Ordine Francescano Secolare	170
3.3. Ordine Secolare Carmelitani Scali	173
3.4. Arciconfraternità Guardia d'Onore al Sacro Cuore di Gesù	177
4. IL MOVIMENTO LUCE-VITA	178
4.1. Lo sviluppo del movimento Luce-Vita in Polonia	178
4.2. Il Movimento Luce-Vita	183
4.3. La Chiesa di Casa	193
4.4. L'atteggiamento della polizia segreta della Repubblica Popolare di Polonia verso il Movimento Luce-Vita	201
5. I MOVIMENTI CARISMATICI	219
5.1. Rinnovamento nello Spirito Santo	219
5.2. Neocatecumenato	232
6. ALTRI MOVIMENTI DEL RINNOVAMENTO DELLA CHIESA	235
6.1. Figlie di Maria	235
6.2. Focolare	242
6.3. La Legione di Maria	247
6.4. Altri movimenti	252
7. MODIFICAZIONE DELLA LEGGE CONCERNENTE LE ASSOCIAZIONI ECCLESIALI NELL'ANNO 1989	256
CONCLUSIONI	263
BIBLIOGRAFIA	267
APPENDICE	295
INDICE DELLE TABELLE	314
INDICE DEI NOMI	315
INDICE DEI LUOGHI	325
SUMMARY	331
SOMMARIO	333